

этому предмету, преподаватели это отмечают.

У учащихся класса сформированы *следующие ключевые компетенции*:

- Коммуникативные – умение вступать в диалог с целью быть понятым.
- Информационные – владение информационными технологиями.
- Компетенция самоменеджмента – способность к самоопределению и самообразованию.
- Нравственные – способность жить по общечеловеческим нравственным законам.

Они рассматриваются, как готовность учащихся использовать усвоенные знания, умения, способы деятельности в реальной жизни для решения практических задач. Приобретение этих компетенций базируется на опыте деятельности учащихся в конкретных ситуациях. Овладение ключевыми компетенциями позволяют человеку быть успешным и востребованным обществом.

В апреле 2011 года была проведена повторная диагностика, которая дала следующие результаты:

- Высокая познавательная активность 58 % (повышение на 16 %)
- Средняя познавательная активность 40 % (снижение на 4%)
- Низкая познавательная активность 2 % (снижение на 12 %)

По данным анкетирования психолога школы за пять последних года наблюдается позитивная динамика изменения уровня мотивации учащихся к предмету. Нужно отметить, что 90% учащихся класса принимают активное участие в НПК учащихся по следующим предметам: география, биология, химия, математика, русский, казахский, английский языки, имеют призовые места не только в школе, но и в районе, являются победителями мультимедийных проектов (Палий А, Пенкин А), имеют призовые места на 2 туре школьных олимпиад по биологии, географии, математике, химии (Гринев В, Мукубаев А, Ермолаева М, Пенкин А).

Любые технологии сами по себе еще не гарантия успеха. Учитывать необходимо поддержку администрации, культурную ситуацию в школе, личностные особенности учеников, скорость усвоения учебного материала, уровень владения компьютером.

СПИСОК ЛИТЕРАТУРЫ

1. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования / Под ред. Е.С.Полат – М., 2000
2. Научно-педагогический журнал « Образование». Алматы.
3. Сергеев И.С. Как организовать проектную деятельность учащихся: Практическое пособие для работников общеобразовательных учреждений. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: АРКТИ, 2005.
4. Информационно-методический журнал « Открытая школа». 2008 г
5. Библиотечка «Первое сентября» серия «Математика» Д Аверьянов «С чего начать углубленное изучение геометрии в 8 классе».
6. Научно-практический журнал «Управление современной школой» № 1, №2. 2008 г.

СТАНДАРТТЫ ЕМЕС ЕСЕПТЕРДІ САБАҚТА ҚОЛДАНУ АРҚЫЛЫ ОҚУШЫЛАРДЫҢ ЛОГИКАЛЫҚ БІЛІМІ МЕН ДАҒДЫСЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУ

THE FORMATION OF THE CONSISTENCY OF THE KNOWLEDGE AND SKILLS LESSON ON USING NON-STANDARD TASKS

Еришова А.Ә.

*«Б.Алтынсарин атындағы дарынды балаларға арналған мектеп-интернат»,
Қостанай қ., Қазақстан*

Қазіргі заманғы білім беру тұжырымдамасының бағыты – ізгілікті жеке тұлғаны қалыптастыру. Қазақстан Республикасының «Білім туралы» заңында «Білім беру жүйесінің басты

мақсаты – ұлттық және адамзаттық мәдени құндылықтар негізінде жеке тұлғаның қалыптасуына қажетті жағдай жасай отырып, оның шығармашылық қабілетін дамыту» деп атап көрсетілген. Осыған орай мектеп мұғалімдерінің алдында оқушыға білім-білік дағдыларын игертіп қана қоймай, қабылдауын, ойлауын, қиялын, сезімдерін, ерік-жігерін, яғни оқушыны жан-жақты дамыту міндеттері тұр.

Шығармашылық қабілетті тәрбиелеудің алғы шарттарына мына нәрселерді жатқызуға болады:

- Оқушылардың шығармашылық қабілет деңгейін анықтау.
- Қызығушылық пен таным белсенділігін арттыру.
- Оқушы мүмкіндігіне сай шығармашылық тапсырмаларды жүйелі орындату.
- Оқушылардың шығармашылық қабілеттерін дамытуды кезең бойынша сатылап дамыту.
- Мұғалім өз ісіне шығармашылықпен қарап, сабақты шығармашылықпен өткізу.

Осы мәселелер өз шешімін тапса, жан-жақты дамыған, шығармашыл жеке тұлғаны тәрбиелеу ісі өз мақсатына жетеді.

«Мектеп жаны – мұғалім», – деп Ахмет Байтұрсынов айтқандай әр мұғалім шығармашылықпен дайындалуына тура келеді. Көп іздену, дайындалу, көрнекіліктер, қосымша әдебиеттерді орынды қолдана білу-негізгі мақсаты. Математика мамандарының іскерлігі, білім мен біліктілігі, ой ұшқырлығы өте қажет. Оның ішінде оқушының шығармашылық қабілетін дамыту рөлі ерекше.

Баланы шығармашылыққа дамыту үшін психологиялық, педагогикалық алғы шарттарды негізге алған жөн:

- сенің қолыңнан бәрі де келеді. Сен қабілеттісің – деп балаға сенім білдіру;
- оқушының кішкентай жетістігін мадақтау;
- белгілі адамдар, ұлы адамдар өмірінен қызықты жайттарды әңгімелеп қызықтыру,
- мұғалімнің құптап оқытуы, сезім күйлері;
- оқушының еркін сезінуі, ашық айта білуі;
- шығармашылықпен айналысу үшін сабақ үстінде, мектепте жағдай туғызу;
- білім дағдыларын жүйелеу;
- оқушының өзін-өзі дамыту;
- өзіне сын тұрғысынан қарау;
- қабілетін жетілдіруге бағыттау;
- пікір шектелмейтін еркін шығармашылыққа қалыптастыру.

Оқушының шығармашылығын дамытуға арналған жүйе құрғанда және сол арқылы іс-әрекетті ұйымдастырғанда интеллектуалы жоғары, ойлау қабілеті дамыған, үздік, тәрбиелі, шығармашылық жоба жасай алатын, өз көзқарасын дәлелдей алатын тұлға қалыптастыруға болады.

Оқушылардың шығармашылығын дамыту үлкен маңызға ие.

Мағжан Жұмабаев былай деп айтқан екен. «Сыртқы сезім мүшелері арқылы қабылданған дүниенің дамуына әсер ететін, ішкі сезімдердің жанды болуы, алдымен адамның зейініне баайланысты. Бала зейінді болмаса еш нәрсе үйрене алмайды»

Математиканы оқытуда оқушыларды пәнге қызықтыру, логикалық ойлауын дамыту, тану, іздену әрекеттерін қалыптастыруда қолданылатын тәсілдерінің бірі – стандартты емес есептерді шығарту. Мұндай есептерді шығарту көбіне сабақтан тыс уақытта қосымша тапсырмалар беру арқылы немесе факультативтік сабақтарда орындалатыны белгілі. Сонымен бірге сабақ үстінде де осы жұмыстарды жүргізуге болады.

Оқушылардың белсенділігін, қызығушылығын төмендетіп алмау мақсатында ұсынылатын есептер оқылып жатқан материалға сәйкес және есеп шарты қысқа, қарапайым, мүмкіндігінше көрнекі түрде берілу керек. Мұндай есептердің өзі оқушылардың қызығушылығын оятса да, сыныптың ерекшелігіне байланысты әр түрлі әдістерді қолданған жөн.

Енді сабақта қосымша қолданылатын, оқушылардың логикалық ойлау қабілетін арттыратын бірнеше есептерді қарастырайық.

1. Сұрақ белгісінің орнына қандай сан қойылу керек?

$$\frac{91}{4}; \frac{83}{8}; \frac{75}{16}; \frac{67}{32}; ?$$

Шешуі :

$$\frac{91}{4} \rightarrow \frac{91 - 8}{4 \cdot 2} = \frac{83}{8}$$

$$\frac{83}{8} \rightarrow \frac{83 - 8}{8 \cdot 2} = \frac{75}{16}$$

онда $\frac{67}{32} \rightarrow \frac{67 - 8}{32 \cdot 2} = \frac{59}{64}$

2. Есептеңдер:

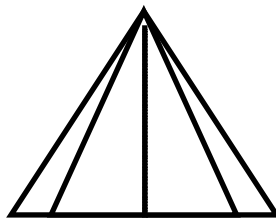
$$\frac{1}{1 \cdot 2} + \frac{1}{2 \cdot 3} + \frac{1}{3 \cdot 4} + \dots + \frac{1}{2009 \cdot 2010}$$

Жауабы: $\frac{2009}{2010}$

3. Тізбектегі заңдылықты тауып тағы 3 сан жазыңдар :3, 5, 9, 17, ...

Жауабы: 33; 65; 129

4. Суретте неше үшбұрыш:

Жауабы : 10

5. 3 x 3 квадратын 2,3,4,5,7,8,9,10 сандарымен толықтыр.

Жауабы:

	6	

3	10	5
8	6	4
7	2	9

6. 1 + 2 + 3 + ... + 99 + 100 жұп сан ба, әлде тақ сан ба? Қосындының мәнін табыңдар.

Жауабы: 5050 – тақ сан.

7. Тақырып: Координаталық жазықтық.

1) Координаталық жазықтықта мына нүктелерді салыңдар.

А) А (-4;-2), В (-3;-1), С (-2;0), D (-1;1)

Б) М (2;6), N (3;4), P (4;2), К (5;0)

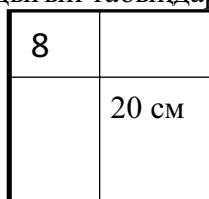
С)Х (-2;-5), Y (-2;-2), Z (-2;1)

Бұл нүктелер белгілі бір заңдылықты құрайды. Соны анықтап, тағы 2-3 нүктеден

белгілендер. Олардың координаталарын анықтаңдар.

Жауабы : а) (0;2), (1;3) б) (6;-2), (7;-4) с) (-2;-4), (-2;7)

8. Квадрат тіктөртбұрыштарға бөлінген, екеуінің периметрлері суретте көрсетілген. Квадраттың қабырғасының ұзындығын табыңдар.

Жауабы: 7 см

9. $\frac{5}{7}$ тен үлкен бірақ $\frac{6}{7}$ – дан кіші бөлімі 17 болатын бөлшекті табыңдар.

Жауабы: $\frac{13}{17}$ және $\frac{14}{17}$

ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ:

1. Балаян Э.Н. «555 олимпиадных и занимательных задач по математике».
2. Петраков И.С. «Математика для любознательных».
3. Республикалық ғылыми-әдістемелік журнал «Математика» № 2 (2010).
4. Республикалық ғылыми-әдістемелік журнал «Математика» № 1 (2012).

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ЭЛЕКТРОННОГО ТЕСТОВОГО ПОСОБИЯ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ КАК ОДНОЙ ИЗ ФОРМ КОНТРОЛЯ И КОРРЕКЦИИ ЗНАНИЙ ОБУЧАЮЩИХСЯ В ПОЛИЯЗЫЧНОМ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОМ ПРОСТРАНСТВЕ

THE USE OF ELECTRONIC TEST AIDS IN MATHEMATICS LESSONS AS A FORM OF CONTROL AND CORRECTION OF STUDENTS' KNOWLEDGE IN THE EDUCATIONAL SPACE

Жабыкбаева А.Х., Климентьев М. Г.

ГУ «средняя школа №5», г.Костанай, Казахстан

На современном этапе развития информационной культуры общества знания устаревают очень быстро, и человек вынужден «учиться всю жизнь». Огромный объем знаний, накопленный человечеством, заставляет искать иные подходы к организации процесса обучения. В настоящее время, образовательные стандарты требуют от нас, учителей, результатов, которые не могут быть достигнуты с применением традиционных методов обучения. Необходимы методы, которые делали бы учеников не пассивными слушателями, а активными участниками обучающего процесса. Именно такая возможность появилась с использованием современных интерактивных технологий обучения.

Использование информационных технологий позволяет реализовать такие развивающие цели обучения, как развитие мышления (пространственного, алгоритмического, интуитивного, творческого, теоретического видов мышления), формирование умений принимать оптимальное решение из возможных вариантов, развитие умений осуществлять экспериментально-исследовательскую деятельность (например, за счет реализации возможностей компьютерного моделирования), формирование информационной культуры, умений осуществлять обработку информации. Это приводит к ускорению темпа обучения, высвобождает время, следовательно, интенсифицирует процесс обучения.